Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermones thesauri novi de tempore

Petrus <de Palude>

[Straßburg], 1489

[I]mpressum argentine per Martinum flach Anno domini. Mcccclxxxix. Finit feliciter

urn:nbn:de:bsz:31-306766

Visual Library

Sed ḋi. vtrū negociatores poſſint licite lucꝝ
recipe ⁊ chari⁹ vendere q̄ȝ eſt emptū. Reſpon
det Guil. cū laborant ꝑ oib⁹ ⁊ q̄ſi cōmūe ne/
gociū in mercib⁹ gerūt: poſſunt moderatū lu/
crū recipe. vt ptȝ extra d̓ emp. ⁊ ven. c. placuit.
⁊ notāter ſi rē meliorauit: aut eē ſi pciū rei mu
tatū eſt ſcḋm diuerſitatē loci vel tpis. vel ꝓpter
periculū cui ſe expoſuit tranſferendo. vt eſt de
loco ad locū pōt charius vendere. duȝ h̄ mo
derate fiat Octaui mercatores q̄ tenebroſa lo
ca querūt ⁊ lucē diei vł ſolis obtenebrant. et h̄
ideo faciūt vt res aliter appareat q̄ȝ ſit. ſic pan
nicide faciūt. ⁊ ideo in h̄ oñdūt ſe eſſe filios te
nebrarū. vñ dñs merito dicet eis illud Mat.
xxij. Mittite eos in tenebras exteriores. q2 di
lexerūt tenebras. iō habebūt tenebras. ⁊ i hoc
oſtēdunt ſe velle male agere. vt habet Joh. iij.
Omīs q̄ male agit odit lucē. ⁊ nō venit ad lu
cem vt nō arguant opa eius. Qui autē facit
veritatē venit ad lucē vt manifeſtent opa ei⁹.
q2 in deo facta ſunt. Et tales mercatores qui
cauſa decipiendi hoc faciūt: q̄ntū in eis ē ocu/
los chriſti conant velare in hoc q̄ malū ꝓ bo/
no nitunt vendere. dare. mutare. vł mutuare.
Noni ſunt q̄ cū mechanicis dando promptā
pecuniā negociant. vt ſibi ſup terminū aſſi/
gnatū tot paria prepare nt: vł tot res. ⁊ ſciūt q̄
tempe illo mechanico multo plus ſoluerent.
et ſic nimis grauant pauperes mechanicos
q̄ vix ex grauib⁹ laborib⁹ nutrimētū hre pñt
Decimi ſunt q̄ illas res vendūt que ad nullū
vſum ſunt vtiles niſi ad peccandū. vt qui ven
dūt falſos taſſeres. ſagittas intoxicatas ⁊ vene
nū. Item mercatores q̄ inter ſe ꝯueniūt vt cer
to precio vendant. de talib⁹ dico q̄ pactū pre/
cij eſt illicitū. Undecimi ſunt q̄ dieb⁹ feſtiuis
mercimonia exercent. vt ptȝ extra de ferijs. ca.
omēs. Omēs dies dñicos obſeruare precipi
mus vt mercatū in eis minime fiat. F
Sed ḋi. an tales peccāt mortaliter. Reſpōdȝ
Guil. Si aliq̄s hoc facit ꝓ ſua neceſſitate. et
ante audiuit diuia nō credo q̄ peccet mortali
ter. ſecus q̄ ex ꝯſuetudine vel lucrandi cupidi
tate: ⁊ maxime ſi ſe ſubtrahit a diuis. Et ſi tūc
emit victualia vel neceſſaria ad diē. nō credo
illicitū. Hoc nō curant inſtitores q̄ in dieb⁹
dedicationū totū officiū negligūt. ⁊ non audi
unt miſſam vł ſermonē. in hoc grauiter delin/
quūt: imo ꝓhibet eis omīs cōmunio in feſto
paſce niſi penituerint. Duodecimi ſunt qui e/
munt rapinā vel furtū. Pro q̄ ſciendū q̄ qui
ſcit vel ꝓbabiliter credit rem eſſe furatā ⁊ emit
peccat grauiter q̄nqȝ modis. Primo q2 ſemꝑ
tenet rem reddere ſiue ignorāter ſiue violēter
auferat. etiā ſi ante decē annos emiſſet animal
⁊ eodē die ſibi mortuū fuiſſet. adhuc tenet re/
ſtituere ſi vult veraciter penitere. niſi i vno ca/
ſu ſi obtuliſſet rem dño ⁊ noluiſſet. Scḋo q2
tenet reddere omēs fruct⁹ ꝑceptos. ⁊ qui me/
dio tempe percipi potuerāt. Tercio q2 reſtitu
enda eſt res ſcḋm ei⁹ ſtatū. vt ſi res tpe venditio
nis eſſet vel fuiſſet melior. Quarto q2 nō pōt
repetere ab illo preciū qḋ dedit cuius res eſt.
nec etiā poteſt agere ꝯtra venditorē de pcio ſo
luto. obſtat em̄ ſibi ſua turpitudo. Quīto q2
expenſas etiā ꝑdit voluntarias. Si aūt emat
fide bona. ⁊ ſic bona fides quattuor ſibi cōfert
Primo nō tenet rem reſtituere durante bona
ꝯſcientia. ſed ſi poſtea ſciuerit rem eſſe furatā:
tenet reſtituere. Scḋo pōt rem alienare ⁊ ven
dere ſtante bona cōſcientia. Sȝ ſi aliqḋ lucrū
ex venditione hui⁹ ꝯſequit: illud debet dño re
ſtituere venienti. Tercio nō tenet reſtituere ſi
perierit durante bona ꝯſcientia. Quarto poſt
reſtitutionē rei pōt agere ꝯtra venditorē de p̄/
cio ⁊ venditor tenet reſtituere pciū. Leo papa
Difficile eſt inter ementis ⁊ vendentis cōmer
ciū nō interuenire peccatū. Ideo ꝓhibet cleri/
cis. lxxxviij. di. Cōſequēs ē Ecci. xxvi. Diffici
le exuitur negocians a negligētia. Jō. lxxxviij
diſt. c. eijciens dicit. Queadmodū em̄ ſi triti/
cum aut aliud tale cernas in cribro. dū huc et
illuc iactatur omīa grana deorſum cadunt. et
tandē in cribro nil remanet niſi ſtercus. ſic de
ſubſtantia negociatorum nouiſſime nil rema
net niſi ſolū peccatū. A quo nos liberet domi
nus noſter ieſus chriſtus q̄ ſine fine viuit ⁊ re
gnat. faciatqȝ nos veros et iuſtos negociato/
res regni celorū. ſimiles homini negociatori
querenti bonas margaritas. Jnuenta autem
vna precioſa margarita: abijt ⁊ vendidit om/
nia que habuit ⁊ emit eam.

Opus perutile ſermonū dominicaliū toti
us anni Theſaurus nouus nuncupatū: im/
preſſum argentine per Martinum flach An
no domini. Mcccclxxxix. Finit feliciter.

B. X. 4
1
G. B. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE
BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg